UKRAINIAN LEGISLATION REGULATING INFORMATION SUPPORT OF PUBLIC ADMINISTRATION BODIES: HISTORY, PRESENT, PERSPECTIVES

Blinova H. O., Demchuk A. M., Yatsyshyn M. M.

INTRODUCTION

The scientific theories determining the content of the concept "legislation", its elements and structure are investigated. Information support of public administration bodies is determined. The types of information that are in circulation under information support of public administration bodies are considered. The content and peculiarities of information legislation of Ukraine and its part regulating information provision of public administration bodies are considered. An attempt is made to determine the historical stages of the formation of legislation that regulates the information provision of public administration bodies. The system of legislation of Ukraine, which regulates information support of public administration bodies, is determined. The author's adjustment of e legal acts regulating information provision of public administration bodies is presented. Legal acts are distributed according to their hierarchy. It is presented an attempt to classify legal acts in terms of social relations they regulate: acts regulating relations that arose during the creation of information in the process of scientific, scientific-technological, inventive, economic, political or other creative, public, private activity of citizens and their associations, legal entities, the state; acts that create the legal basis for the formation and use of information resources, databases, registries; acts ensuring the implementation of the right of individuals and legal entities to access, information use; acts regulating the use information technologies and means of their provision; acts on information security issues. The problems of legal regulation of information provision of public administration bodies are determined, and proposals for improvement of Ukrainian legislation regulating the information provision of public administration bodies are made.

1. General Theoretical Description of the Ukrainian Legislation Regulating Information Support of Public Administration Bodies and Stages of its Formation

In the modern legal field of Ukraine there is no more dynamic field of law than informational. As V.D. Havlovsky said, today in Ukraine there are more than 3000 legal acts that directly or indirectly regulate information relations in society¹. Moreover, annually, as Maksimenko Yu.E. emphasizes, the quantity in contrast to the quality of these legal documents is increasing².

concepts of e-governance development in Ukraine, development of e-democracy in Ukraine, digital economy and society of Ukraine for 2018-2020, approved by the Cabinet of Ministers of Ukraine in 2017-2018, create preconditions for emergence of new goals, interests and needs in the information area of public administration bodies^{3, 4, 5}. The achievement of these new objectives of information support of public administration bodies requires appropriate individual and regulatory regulation. At the same time, as M.V. Tsvik, O.V. Petryshyn, L.V. Avramenko and O.F. Skakun emphasize, normative legal regulation is primary or basic in relation to individual one, because it is with it in the mechanism of legal regulation is associated definition in the legal rules of general patterns of behavior, the legal status of participants in the relevant social relations, the conditions of their rights and obligations, without which in the future is impossible to use

_

¹ Гавловський В. Д. Поступ України до інформаційного суспільства. *Сучасні проблеми інформатизації органів внутрішніх справ України* : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф., м. Київ, 15 березня 2001 р. Київ : НАВСУ, 2002. С. 100.

² Максименко Ю. Є. Нормативно-правове регулювання інформаційних відносин в Україні: стан та перспективи. Глобальна організація союзницького лідерства. URL: http://goal-int.org/normativno-pravove-regulyuvannya-informacijnix-vidnosin-v-ukraini-stan-ta-perspektivi/

³ Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні: Розпорядження Кабінета Міністрів України від 20.09.2017 № 649-р : *Урядовий кур'єр.* 2017. № 181.

⁴ Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінета Міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 797-р. *Урядовий кур'єр*. 2017. № 217.

⁵ Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. *Урядовий кур'єр*. 2018. № 88.

individual means of legal regulation and the emergence of specific legal relationships⁶.

In this regard, systematic study of the legal and regulatory level of legal regulation of information support of public administration bodies is relevant to legal science and necessary for further improvement of the relevant legislation and practice of its use.

Under the informational support of public administration bodies, within this scientific research we will understand the complex of regulatory, organizational and managerial, scientific and technical measures, an uninterrupted process of creation, use, research, storage, protection, transmission, processing, destruction of information of a definite type, quality, volume, structure, form, with the help of information systems, networks, resources and technologies, aimed at meeting information needs and the implementation of information interests of public administration bodies⁷.

The basic element that underlies the mechanism of legal regulation in any area, in particular in the field of information support of public administration bodies, is the rule of law. In the theory of law, scholars have defined the rule of law as established or authorized by the government, a compulsory, formally determined rule of conduct that regulates social relations by consolidating the rights and obligations of their participants, the realization of which is ensured and / or protected by the government, in particular, with the use of measures of official coercion⁸. The rules of law regulating relations in the field of information support of public administration bodies are not a simple accumulation of normative material concerning the subject of legal regulation, but as Yu.P. Burylo form a complex system, the vertical section of which is a reflection of the existing hierarchy of law. Vertical structure of the legal and regulatory array regulating information

⁶ Цвік М.В., Петришин О.В., Авраменко Л.В. та ін. Загальна теорія держави і права : підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів. Харків : Право, 2009. С. 207–208, 217–218, 221; Скакун О.Ф. Теория государства и права : учебник. Харків : Консум ; Ун-т внутр. дел, 2000. С. 545–547.

⁷ Блінова Г.О. Понятие и содержание информационного обеспечения органов публічной администрации. *Legea si Viata*. 2018. № 12. С. 17–21.

⁸ Скакун О.Ф. Теория государства и права: учебник. Харків: Консум; Ун-т внутр. дел, 2000. С. 297–298, 541; Общая теория права и государства: учебник. 2-е. изд., перераб. и доп. / под. ред. В.В. Лазарева. М.: Юристъ, 1996. С. 147; Теория государства и права: курс лекций / под. ред. Матузова Н.И. и Малько А.В. Москва: Юристъ, 1997. С. 316.

relations, notes Yu.P. Burylio is due to different legal force of the relevant legal rules, and the legal force of the legal rule depends on the source (form) of the law in which it is enshrined⁹.

Scholars understood sources of law as ways of external expression of the rules of law, which give them mandatory legal force, and they include normative legal acts, agreements with normative content, legal traditions, court precedents and legal doctrine¹⁰. Depending on the nature of each of the sources of legal force, as M.N. Marchenko notes, all formal-legal sources are located one in relation to one in the hierarchical, subordination order, subordinate to each other, supplement and detail each other¹¹.

M.V. Tsvik, O.V. Petryshyn and L.V. Avramenko stress that the leading place in the system of sources of legal regulation of relations in the information area is a legal act – an official written document adopted by the authorized entity of rulemaking in the manner prescribed by law and in a form that contains relevant legal rules¹².

The system of legal acts of independent Ukraine, which regulates the information support of public administration bodies, has undergone several stages of formation. Criteria for determining the stages of formation of such legislation may be many, which will be the subject of our next research. At the same time, we present the historical stages of the formation of the Ukrainian legislation regulating the support by the public administration with information with restricted access, defined by V.V. Glukhoverya¹³.

⁹ Бурило Ю.П. Правові норми та джерела правового регулювання у сфері господарських інформаційних відносин. *Правова інформатика*. 2013. № 2(38). С. 65.

¹⁰ Вишневский А. Ф. Горбатюк Н. А., Кучинский В. А. Общая теория государства и права : учебник. Москва: Изд-во деловой и учеб. лит-ры, 2006. С. 336; Байтин М.И. Сущность права (Современное нормативное правопонимание на грани двух веков). Саратов : СГАП, 2001. С. 67; Бондаренко Є.І. Теоретико-правове дослідження поняття «джерело права». Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Право». 2010. № 8. С. 224.

¹¹ Марченко М.Н. Источники права : учеб. пособие. Москва : ТК Велби, Изд-во Проспект, 2008. С. 53.

¹² Загальна теорія держави і права : підручник для студентів юридичних спеціальностей вузів / ред. Цвік М. В. Х.: Право, 2009. С. 278.

¹³ Глуховеря В.А., Негодченко О.В. Адміністративно-правовий захист суспільних відносин у сфері обігу інформації з обмеженим доступом в Україні : монографія. Дніпропетровськ : Дніпроп. гуманітар. ун-т ; Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2015. 276 с.

stage of the formation of legislation, V.A. Glukhoverya, which regulates the information support of public administration bodies with information with restricted access, is related to the adoption in the first edition of the Law of Ukraine "On information" of October 2, 1992. In Art. 28 of this Law it was noted that according to access the information is divided into open information and information with restricted access. Art. 30 determined that classified information under its legal regime is divided into confidential and secret one. Then confidential information was defined as – information that is in the possession, use or disposal of individual individuals or legal entities and distributed at their request in accordance with the conditions provided for them. According to the current rules, citizens, legal entities who possess information of professional, business, industrial, banking, commercial and other nature, received at their own expense, or which is subject of their professional, business, industrial, banking, commercial and other interests and not violates the secrecy envisaged by law, independently determine the regime of access to it, including its affiliation to the confidential category, and establish a system for it (s) of protection. The exception was information of commercial and banking nature, as well as information the legal regime of which was established by the Verkhovna Rada of Ukraine on the submission of the Cabinet of Ministers of Ukraine (on statistics, ecology, banking operations, taxes, etc.), information which constitutes a threat to people's life and health¹⁴. of what kind exception was the language, Glukhoverya V.A. emphasizes: the classification of this information to the secret or an open one the lawmaker did not specify¹⁵. This created some uncertainty about the legal regime of such information and the problem of legal regulation of information support of public administration bodies.

The secret information for that period included information containing information that constitutes a state secret and other statutory secrets, disclosure of which is detrimental to the individual, society and

 14 Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 року № 2657-XII. *Голос України від 13.11.1992*.

¹⁵ Глуховеря В.А., Негодченко О.В. Адміністративно-правовий захист суспільних відносин у сфері обігу інформації з обмеженим доступом в Україні : монографія. Дніпропетровськ : Дніпроп. гуманітар. ун-т ; Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2015. 276 с.

the state. The classification of information into the category of classified information constituting state secrets and access to it by citizens was carried out as it is now in accordance with the law on this information.

During this time period, the formation and improvement of such a legal institution as an institution of state secrets took place. Thus, on January 21, 1994, the Law of Ukraine "On State Secrets" was adopted, which was improved in 1999 in terms of legal definitions and a mechanism for securing state secrets.

Within the framework of the first time period, an important event took place on October 30, 1997, namely, the official interpretation of the notion of personal data by the Constitutional Court of Ukraine in a case concerning the official interpretation of Articles 3, 23, 31, 47, 48 of the Law of Ukraine "On Information" and Article 12 of the Law Of Ukraine "On the Prosecutor's Office" (the case of K.G. Ustymenko).

The second stage began with the adoption of the new wording of the Law of Ukraine "On Information" dated June 9, 2004, to which amendments were made in accordance with the Law of Ukraine "On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine" dated May 11, 2004 No. 1703-IV¹⁶. In connection with these amendments, the term "confidential information" was replaced by "confident information". At the same time, after Article 30, after the second part, the following third and fourth parts were added: "With regard to information owned by the government and used by public authorities or local self-government bodies, enterprises, institutions and organizations of all forms of ownership, in order to preserve it, it may be appropriate the law has limited access - confidential status is granted. The procedure for the registration, storage and use of documents and other media of information containing the specified information is determined by the Cabinet of Ministers of Ukraine. Also, a list of information that could not be attributed to confidential information owned by the state and used by public or local authorities, enterprises, institutions and organizations of all forms of ownership was determined in Article 37 of the Law of Ukraine" On Information " Documents and information that are not subject to submission for examination inquiries "in the wording of 09.06.2004, by separate paragraphs divide official documents, which

 $^{^{16}}$ Про внесення змін до деяких законодавчих актів України : Закон України від 11 травня 2004 року N 1703-IV. *Урядовий кур'єр*. № 106.

contain already confidential information and information concerning citizens' privacy¹⁷.

The third stage started on June 1, 2010, with the adoption of the Law of Ukraine "On Personal Data Protection", the creation of a corresponding service and the adoption of a significant number of sublegal regulations regulating the protection of personal data and amending a large number of laws governing administrative relations with about the use of personal data¹⁸.

The fourth stage began with the adoption of the Law of Ukraine "On Public Information Access "on January 13, 2011¹⁹. This law introduced a new concept of public information with restricted access. According to Art. 6 public information with restricted access is a confidential information, classified information and official information. understanding of secret information was changed, unlike the previous one, during which such information was essentially a state secret. Accordingly, to Art. 8 of the Law of Ukraine "On Public Information Access", secret information, which contains state, professional, bank secrecy, secret of investigation and other statutory secret is recognized. Also, the concept was introduced instead of confidential information, which is the property of the state concept service information. Corresponding changes were made to the Law of Ukraine "On Information"²⁰. During the same time period, transfer of all powers to protect personal data from the specially authorized state body on protection of personal data to the Commissioner on Human Rights was passed, as notes V. Glukhoverya²¹.

справ, 2015. 276 с.

18 Про захист персональних даних: Закон України від 1 червня 2010 року № 2297-VI. *Урядовий кур'єр*. 2010. № 122.

²⁰ Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 року № 2657-XII. *Голос* України від 13.11.1992.

¹⁷ Глуховеря В.А., Негодченко О.В. Адміністративно-правовий захист суспільних відносин у сфері обігу інформації з обмеженим доступом в Україні : монографія. Дніпропетровськ : Дніпроп. гуманітар. ун-т ; Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2015. 276 с.

¹⁹ Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 року № 2939-VI. *Голос України*. 2011. № 24.

²¹ Глуховеря В.А., Негодченко О.В. Адміністративно-правовий захист суспільних відносин у сфері обігу інформації з обмеженим доступом в Україні : монографія. Дніпропетровськ : Дніпроп. гуманітар. ун-т ; Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2015. 276 с.

The fifth stage of the formation of domestic legislation is connected with the conduct of the anti-terrorist operation. He began with the adoption of the Presidential Decree "On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine dated April 13, 2014" On urgent measures to overcome the terrorist threat and preserve the territorial integrity of Ukraine No. 405/2014 of April 14, 2014²². The terms for access to state secrets by certain categories of citizens were reduced. We also have manifestations of the formation of a new type of information with restricted access – information about a terrorist act²³. New types of registries are being formed, for example, a register of volunteers of the antiterrorist operation. Information about ATO volunteers is restricted information of Ukrainian legislation will be continued, which regulates the information support of public administration bodies according to other criteria.

2. The System of the Ukrainian Current Legislation Regulating Information Support of Public Administration Bodies

In the general theory of state and law, normative legal rules for their legal force are classified as follows: 1) the Constitution; 2) codified laws; 3) ordinary laws; 4) the resolution of the Verkhovna Rada of Ukraine; 5) decrees of the President of Ukraine; 6) the resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine; 7) orders, decisions of central executive bodies; 8) acts of local executive bodies; 9) acts of local self-government; 10) local acts²⁵.

The overwhelming majority of legal norms governing the information support of public administration bodies are enshrined in normative legal acts. N.M. Parkhomenko points out that in the aggregate, the relevant

²³ Про боротьбу з тероризмом : Закон України 20 березня 2003 року N 638-IV. Голос України 2003 № 77

²⁵ Загальна теорія держави і права : підручник для студентів юридичних спеціальностей вузів / ред. Цвік М. В. Х.: Право, 2009. С. 284-291.

 $^{^{22}}$ Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 квітня 2014 року «Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України» : Указ Президента України № 405/2014 від 14 квітня 2014 року.

Голос України. 2003. № 77.

²⁴ Порядок формування та ведення Реєстру волонтерів антитерористичної операції : Наказ Міністерства фінансів України 30.10.2014 № 1089. *Офіційний вісник України*. 2014. № 95. С. 122. Ст. 2754. Код акту 74831/2014.

normative legal acts form the system of information legislation, and the internal structure of this system, has the form of an organic system of laws and subordinate normative legal acts, between which there are established subordinate relationships²⁶. Expands this view by Yu. E. Maksimenko, who points out that the regulatory framework in the information area consists of normative legal acts of different jurisdictions – the Constitution, laws, decrees, orders, etc., as well as the information laws of Ukraine include international agreements and treaties ratified by Ukraine, and principles and rules of international law²⁷.

Maruschak A.I. defines the information legislation as branched complex industry; in addition to legislative acts, it is also made in accordance with the Decrees of the President of Ukraine, resolutions of the Cabinet of Ministers of Ukraine, acts of ministries and other normative-legal rules. The new branch of national legislation also forms constitutional norms, rules of administrative, civil, criminal and other branches of law that regulate relations in the information area. It develops intensively at the expense of intra-sectoral systematization of legislation: on scientific and technical information, on printed mass media (press), on television and radio, on information in automated systems ("computer legislation"), on information with restricted access, and others²⁸. Thus, the legislation of Ukraine regulating the information support of public administration bodies is part of the information law with its inherent elements and features.

In connection with the fact that the bodies of public administration are the subjects of information relations, as we have been clarified in previous scientific articles²⁹, then the system of legislation regulating the information provision of public administration bodies includes: 1) the constitution; 2) codified laws; 3) ordinary laws; 4) the resolution of the Verkhovna Rada of Ukraine; 5) decrees of the President of Ukraine;

 26 Пархоменко Н.М. Система джерел права: ознаки, властивості та зміст. *Часопис Київського університету права.* 2007. № 3. С. 12.

²⁷ Максименко Ю. Є. Нормативно-правове регулювання інформаційних відносин в Україні: стан та перспективи. Глобальна організація союзницького лідерства. URL: http://goal-int.org/normativno-pravove-regulyuvannya-informacijnix-vidnosin-v-ukraini-stan-ta-perspektivi/

²⁸ Марущак А.І. Інформаційне право: Доступ до інформації: навчальний посібник. Київ: КНТ, 2007. С. 98.

²⁹ Блінова Г.О. Органи публічної адміністрації як суб'єкти інформаційних відносин. *Науковий збірник Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. Вип. 5. С. 82–86.

6) the resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine; 7) orders, orders, decisions of central bodies of executive power; 8) acts of local executive bodies; 9) acts of local self-government; 10) local acts; 11) ratified international documents.

The basic legal act, which is headed by the domestic legislation regulating the information support of public administration bodies, is the Constitution of Ukraine. The provisions of the Constitution have the highest legal force in the general system of legal sources. Laws and other normative acts are adopted on its basis and must comply with its norms³⁰. The Basic Law of Ukraine by its nature is the primary act of institutional nature. With regard to the legal regulation of information provision of public administration bodies, the following norms of the Constitution of Ukraine can be defined: Article 17, which states that ensuring information security of Ukraine are the most important functions of the state; Art. 31 which guarantees the confidentiality of correspondence, telephone conversations, telegraph correspondence, with exceptions from which cases specified by the court are stipulated by law, in order to prevent a crime or to find out the truth during the investigation of a criminal case, if other ways to receive information are impossible; Art. 32 which does not allow the collection, storage, use and distribution of confidential information about a person without his/her consent, except in cases specified by law, and only in the national security interests, economic welfare and human rights; every citizen is guaranteed the right to get to know at state, local selfgovernment bodies, institutions and organizations with information about themselves that are not state or other secrets protected by law; everyone is guaranteed the judicial protection of the right to refute false information about themselves and their family members and the right to demand the removal of any information, as well as the right to compensation for material and moral damage caused by the collection, storage, use and dissemination of such false information; Art. 34, which refers to the right to freely collect, store, use and disseminate information; Art. 50, in which everyone is guaranteed the right to free access to information on the state of the environment, the quality of food

 $^{^{30}}$ Конституція України : Закон України від 28.06.96 р. *Відомості Верховної Ради.* 1996. № 30. Ст. 141.

products and household items, as well as the right to distribute it, such information can not be classified by anyone else³¹.

The codified laws of Ukraine are the next link of Ukrainian legislation on information support of public administration bodies. Thus, the rules governing the information support of public administration bodies are contained in Articles 50, 90, 94, 182, 200, 277, 278, 285, 286, 293, 294, 296, 302, 306, 335, 338, 438, 434, 505-507, 639, 700, 861, 862, 868, 869, 1076, 1120, 1121, 1144, 1150, 1277 and others of the Civil Code of Ukraine³²; Articles 19, 39, 47, 48, 64-1, 73, 73-1, 75, 78, 79, 90, 112, 162, 251, 252, 259, 329, 381 and other articles of the Commercial Code of Ukraine³³; Articles 7, 8, 16, 18, 20, 22, 28, 29, 33, 35, 38, 44, 48, 58, 61, 75, 76, 87, 89, 91, 111, 116, 118 and other articles of the Budget Code of Ukraine³⁴; Articles 12, 14, 16, 17, 19, 20, 21, 30, 35, 39, 42, 42-1, 45, 62, 63, 66, 68, 70, 71-74, 78, 80, 82, 83, 85, 95, 118, 119, 128, 172, 183, 200, 200-1, 230, 250, 254, 258, 266, 267, 289, 298, 299, 350 and other articles of the Tax Code of Ukraine³⁵; in Articles 9, 12, 15-2, 79-1, 137, 139, 183, 191, 193, 211 and other articles of the Land Code of Ukraine³⁶; Art. 29, 49-2, 49-4, 251 and others of the Codes of labor laws of Ukraine³⁷; Articles 8, 11, 24, 39, 46 of the Code of Ukraine on Subsoil³⁸; Art. 1, 5, 10, 16, 18, 21, 22, 23, 25, 26, 31, 33, 37, 69, 70, 88, 94, 95, 99, 100, 112, 119, 120, 122, 127 and other articles of the Air Code of Ukraine³⁹; in Articles 2, 7, 8, 17, 19, 20, 23, 24, 30, 31, 43, 67, 73, 75,

 31 Конституція України : Закон України від 28.06.96 р. *Відомості Верховної Ради.* 1996. № 30. Ст. 141.

 32 Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40–44. Ст. 356.

Ст. 144. ³⁴ Бюджетний кодекс України : Закон України від 8 липня 2010 року № 2456-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 50–51. Ст. 572.

³⁵ Податковий кодекс України: Закон України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13–14. № 15–16. № 17. Ст. 112.

³⁶ Земельний кодекс України : Закон України від 25 жовтня 2001 року № 2768-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 3–4. Ст. 27.

³⁷ Кодекс законів про працю України : Закон № 322-VIII від 10.12.71 ВВР, 1971, додаток до № 50, Ст. 375. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1971. Додаток до № 50.

³⁸ Кодекс України про надра: Закон України від 27 липня 1994 року № 132/94-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 36. Ст. 340.

³⁹ Повітряний кодекс України: Закон України від 19 травня 2011 року № 3393-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 48–49. Ст. 536.

 $^{^{33}}$ Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18, № 19–20, № 21–22. Ст. 144.

76, 110 and others of the Code of Civil Protection of Ukraine⁴⁰; in Articles 8-1, 9, 11, 13-2, 17-1, 21, 34, 44, 55, 108 and other articles of the Water Code of Ukraine⁴¹; in Articles 14, 45, 50, 54, 55, 96, 97 and other articles of the Forest Code of Ukraine⁴² and other articles of other codes of Ukraine.

These codified legislative acts contain norms defining the general principles of information support of public administration bodies, which contain special rules regulating information support of certain public administration bodies or certain areas of their activities.

Responsibility for violation the norms governing the procedure for providing information to public administration bodies is provided by the above normative legal acts and specified in Articles 41, 41-3, 53-2, 82-3, 82-7, 83-1, 91-4, 91-5, 96, 148-2, 148-5, 163-5, 163-9, 163-10, 164-9, 164-12, 164-14, 164-17, 165-4, 166-4, 166-9, 166-11, 166-13, 166-20, 166-21, 172-8, 184-2, 185-13, 186-3, 186-6, 188-5, 188-7, 188-11, 188-14, 188-15, 188-18, 188-19, 188-31, 188-32, 188-35, 188-36, 188-37, 188-45, 188-46, 188-47, 188-48, 188-49, 188-51, 195-5, 212-2, 212-3, 212-5, 212-6, 212-9, 212-11, 212-13, 212-20 of the Code of Ukraine on Administrative Offences⁴³, as well as in articles 111, 158, 163, 176, 182, 209-1, 220-2, 222, 232-1, 232-2, 329, 330, 351, 351-1, 359, 361, 361-2, 362, 363, 366-1, 376-1 of the Criminal Code of Ukraine⁴⁴.

The analysis of the aforementioned articles of the codified normative-legal acts shows the lack of a systematic approach to the regulation of information relations of public administration bodies in general and information support of their activities in particular. At the current stage of development of domestic legislation information and information technologies are used as service elements. At the same time, modern legal acts, which approved new information concepts, fixed a new direction in the development of domestic legislation that is changing under the

⁴¹ Водний кодекс України : Закон України від 6 червня 1995 року № 213/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 24. Ст. 189.

⁴³ Кодекс України про адміністративні правопорушення. *Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР)*. 1984. Додаток до № 51. Ст.1122.

 $^{^{40}}$ Кодекс Цивільного захисту України: Закон України від 2 жовтня 2012 року № 5403-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 34—35. С. 1802. Ст. 458.

⁴² Лісовий кодекс України: 21 січня 1994 року № 3852-ХІІ. *Відомості* Верховної Ради України. 1994. № 17. Ст. 99.

⁴⁴ Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квітня 2001 року № 2341-ІІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131.

influence of globalization and integration impacts of information technologies. An example of a change in domestic legislation under the pressure of information technology is the law of Ukraine on amending the procedural codes

The thesis on the priority of information resources issues, that "the creation of information resources and the implementation of effective access to them in the course of informatization are the goals of the highest order, is the core of the Concept of the formation of the system of national law. Everything else – hardware, technology, legal norms and organizational decisions - are elements of infrastructure and are subject to the goal of forming an information resource environment in which they are rapidly created, effectively used and properly protected"⁴⁵.

The above mentioned norms are sufficiently universal and wide in scope, therefore, these laws should be considered as general system of formation acts of information support of public administration bodies.

After codified laws, the following sources of law regulating the information support of public administration bodies by legal force are ordinary laws. These laws are normative legal acts of higher legal force, adopted in a special procedure by parliament or directly by the people, and determine the starting basis for the legal regulation of social relations⁴⁶.

Laws regulating relations in the information area, according to E.O. Reznichenko, can be divided into groups⁴⁷. Maintaining the position of E.O. Reznichenko, let's try to distribute the laws of Ukraine to several subgroups in the direction of their regulatory influence.

It is possible to propose to the first group to include acts regulating relations that arose during the creation of information in the course of scientific, technical, inventive, economic, political or other creative, public and private activities of citizens and their associations, legal

Антонов И.Э. Формирования региональной нормативно-правовой базы информатизации Приморского края. Мировые информационные ресурсы: новые возможности минимизации рисков : матер. IV междунар. научнопракт. конф. Владивосток: ВФ РТА, 2000. 220 с.

46 Загальна теорія держави і права : підручник для студентів юридичних

спеціальностей вузів / ред. Цвік М. В. Х.: Право, 2009. С. 282.

⁴⁷ Резченко Є. О. Необхідність розробки та прийняття Закону України «Про інформаційне забезпечення органів державної влади». Державне будівництво. 2007. № 1(2). URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu 2007 1%282%29 56

entities, and the state. These acts should ensure the consolidation of the copyright and intellectual property rights of the information being created. The acts of this group, in our opinion, include: Laws of Ukraine "On Copyright and Related Rights", "On Mandatory Copy of Documents", "On Printed Media (Press) in Ukraine", "On Television and Radio Broadcasting", " "On the National Program of Informatization", "On the National Archival Fond and Archival Institutions", "On Information Agencies".

The second group is an act that creates the legal basis for the formation and use of information resources, databases, registries. This group of acts includes the laws of Ukraine "On Information", "On Scientific and Technical Information", "On Libraries and Library Affairs", "On Electronic Documents and Electronic Documentation", "On the Uniform State Register of Military Persons", "On State register of voters" and others.

The third group are acts that ensure the implementation of individuals and legal entities right to access and use information. In our opinion, such groups as "On Public Information Access", "On Personal Data Protection", "On the Uniform State Demographic Registry and Documents That Affirm the Citizenship of Ukraine, Identify a Person or his/her Special Status", "On access to court decisions", "On the openness of the use of public funds", "On the State Land Cadastre", etc.

The fourth group are laws on information technology and means of providing them. These include the laws of Ukraine "On Telecommunications", "On Electronic Trust Services" and others.

The fifth group are acts on information security issues: "On State Secrets", "On State Service for Special Communications and Information Protection", "On Information Security in Automated Systems", "On Information Protection in Information and Telecommunication Systems" and others.

Thus, the third group of normative acts in the system of legislation regulating the information support of public administration bodies form the laws of Ukraine. Depending on the subject of regulation, laws in this area should be united into four groups: 1) laws defining the general principles of regulation of information relations; 2) create a legal basis for the formation and use of information resources, databases, registries; 3) ensuring the realization of the right of individuals and legal entities to access and use information; 4) laws on information technologies and

means of their provision; 5) laws regulating the scope of information security.

The fourth group of normative legal acts regulating the information support of public administration bodies are Resolutions of the Verkhovna Rada of Ukraine. According to Art. 138 of the Law of Ukraine "On the Regulations of the Verkhovna Rada of Ukraine" dated February 10, 2010, No. 1861-VI, resolutions of the Verkhovna Rada of Ukraine are adopted on specific issues with a view to implementing its constituent, organizational, control and other functions⁴⁸. Such documents are the Regulations of the Verkhovna Rada of Ukraine "On the Results of Parliamentary Hearings" Problems of Information Activity, Freedom of Speech, Compliance with the Lawfulness and Status of Information Security of Ukraine" of June 7, 2001, No. 2498-III; "On the results of the parliamentary hearings "Society, media, power: freedom of speech and censorship in Ukraine" of January 16, 2003 N 441-IV;" On Recommendations of the Parliamentary Hearings on the topic: "Legislative Support for the Development of the Information Society in Ukraine" of July 3, 2014 No. 1565-VII, etc.

The fifth group of normative legal acts regulating the information support of public administration bodies make decrees and orders of the President of Ukraine. These legal acts of the head of state are issued on the basis and in pursuance of the Constitution and laws of Ukraine on the most important issues that fall within its competence and are binding in the whole territory of Ukraine⁴⁹. In the field of information provision of the public administration bodies, the decrees of the President of Ukraine are aimed at implementing the provisions of the Constitution and laws of Ukraine and determine the directions of development of the state and society in the conditions of the evolution of information technologies. These documents include Decrees of the President of Ukraine "On the Provisions on Technical Protection of Information in Ukraine" of September 27, 1999, No.1229/99; "On Measures for the Development of the National Component of the Global Internet Information Network and Providing Broad Access to this Network in

⁴⁸ Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10 лютого 2010 року № 1861-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 14. № 14–15, № 16–17. С. 412. Ст. 133.

⁴⁹ Конституція України : Закон України від 28.06.96 р. *Відомості Верховної Ради.* 1996. № 30. Ст. 141.

Ukraine" of July 31, 2000, No. 928; "On the Strategy of Sustainable Development Ukraine-2020" of January 12, 2015, No. 5/2015; "On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine dated December 29, 2016," On the Doctrine of the Information Security of Ukraine "of February 25, 2017 No. 47/2017; On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine of December 29, 2016, "On threats to the cybersecurity of the state and urgent measures for their neutralization", February 13, 2017, No. 32/2017 and others. The sixth group of normative legal acts regulating the information provision of public administration bodies make decisions and instructions to the Cabinet of Ministers of Ukraine. According to Art. 49 of the Law of Ukraine "On the Cabinet of Ministers of Ukraine" of February 27, 2014, No. 794-VII, the Government of Ukraine, on the basis and in pursuance of the Constitution and laws of Ukraine, acts of the President of Ukraine, resolutions of the Verkhovna Rada of Ukraine, adopted in accordance with the Constitution and laws of Ukraine, normative acts in the form of resolutions and orders⁵⁰. The resolutions and directives of the Cabinet of Ministers of Ukraine are aimed at defining the procedures for providing information to the public administration bodies in order to ensure transparency of accounting, free access of citizens to information and public oversight.

Among the resolutions of the CMU, the following are important for the legal regulation of information support of public administration bodies: "On Approval of the Rules for the Protection of Information in Telecommunication. Information. Information-Telecommunication Systems", "On Measures for the Development of the National Information Network of the Internet and Providing Broad Access to this Network in Ukraine "No. 928/2000 of July 31, 2000; "On the Procedure for Disclosing Information on the Activities of Executive Bodies on the Internet" of January 4, 2002 No. 3; On Measures to Create an Electronic Information System Electronic Government "of February 24, 2003, No. 208," On Approval of the Procedure for Legalizing Computer Programs in the Executive Bodies" of 25.03.2004 No. 253, as well as the Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine" On approval of the concept of the formation of a system of national electronic information

 $^{^{50}}$ Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27 лютого 2014 року № 794-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 13. Ст. 222.

resources" of May 5, 2003, No. 259-p; "On approval of the list of tasks (projects) of the national program of informatization, their state customers and amounts of financing" of November 8, 2006 No. 552-p; "On the Uniform State Register of Citizens Needing Improvement of Housing Conditions" of March 11, 2011, No. 238; "On Approval of the Regulation on the Administration of the State Service for Special Communications and Information Protection of Ukraine" of September 3, 2014, No. 411; "On approval of the procedure for access of state registers of rights to real estate and use of information from the State Land Cadastre" of July 12, 2017, No. 509; "On Approval of the Concept for the Development of E-Governance in Ukraine" of September 20, 2017 No. 649-r; "On approval of the Concept for the development of edemocracy in Ukraine and the plan of measures for its implementation "of November 8, 2017 No. 797-p; "On Approval of the Concept for the Development of the Digital Economy and Society of Ukraine for 2018-2020 and approval of the plan of measures for its implementation" of January 17, 2018 No. 67-r⁵¹ 52 53.

Following the resolutions of the Government on information support of public administration bodies, the legal force are the acts of ministries and other central executive bodies. Information provision is an equally important element of the functioning of all public administration bodies, different departmental subordination, it is difficult to identify a ministry or other agency whose normative documents would have priority. Therefore, sub-normative legal acts regulating the information support of public administration bodies do not have a system. Thus, such sub-normative legal acts can include: Provisions on the Unified State Register of Persons who have committed corruption or corruption-related offenses, approved by the decision of the National Corruption Prevention Agency of 09.02.2018, No. 166; Regulations on the Uniform

⁵¹ Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінета Міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 797-р. *Урядовий кур'єр*. 2017. № 217.

⁵² Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. *Урядовий кур'єр.* 2018. № 88.

Резченко Є. О. Необхідність розробки та прийняття Закону України «Про інформаційне забезпечення органів державної влади». *Державне будівництво*. 2007. № 1(2). URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2007_1%282%29__56

State Register of Persons Who Made Corruption Offenses, approved by the Decree of the Ministry of Justice of Ukraine of January 11, 2012 No. 39/5; Procedure for maintaining the Single Register of Notaries, approved by the Order of the Ministry of Justice of Ukraine of 13.10.2010 N 2501/5; Regulations on an automated informational system of operative appointment of a single information system of the Ministry of Internal Affairs, approved by the Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine dated 10.20.2017 No. 870; Regulations on the information and telecommunication system "Information portal of the National Police of Ukraine", approved by the Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine on August 28, 2017, No. 1059/30927; Regulations on the Credit Register of the National Bank of Ukraine, approved by the Resolution of the Board of the National Bank of Ukraine dated May 4, 2018, No. 50; Regulations on the automated system of document circulation of the court, approved by the Decision of the Council of Judges of Ukraine dated November 26, 2010, No. 30 (as amended by the decision of the Council of Judges of Ukraine dated March 02, 2018, No. 17); Regulations on the Uniform State Information System for Transplantation, approved by the Order of the Ministry of Health of Ukraine of November 29, 2002 N 432; The procedure for access to the information of the personal information system of the unified information system of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, approved by the Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine dated November 29, 2016 No. 1256; On approval of the Regulation on state expertise in the field of technical protection of information, approved by the Order of the Administration of the State Service for Special Communications and Information Protection of Ukraine of May 16, 2007 No. 93 and other normative-legal acts. In subsequent scientific works they will be systematized and generalized.

According to Art. 9 of the Constitution of Ukraine, valid international acts, the consent to be bound by which is provided by the Verkhovna Rada of Ukraine, is a part of the national legislation, including information support of the public administration bodies. The bulk of such legal acts is made up of two categories of documents: those that guarantee the right of access to public information disclosed and those that determine the procedure for the circulation of information with restricted access.

The first group of international normative legal acts include the following: Universal Declaration of Human Rights 1948⁵⁴; European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms⁵⁵; International Covenant on Civil and Political Rights⁵⁶; The Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters (Aarhus Convention)⁵⁷; Okinawa charter of the global information society⁵⁸; Strasbourg Convention on the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data⁵⁹; The cybercrime convention⁶⁰; Council of Europe Recommendation No. R (81) 19 of 1981 "On Access to Information Available to Public Authorities"⁶¹.

The list of international documents defining the rules for the circulation of classified information should include the Model Law on Informatization, Information and Information Protection adopted at the Twenty-sixth Plenary Meeting of the Inter-Parliamentary Assembly of the CIS Member States in 2005⁶² and the Convention ratified in 2010 on

⁵⁴ Загальна декларація прав людини 1948 р. Інформаційне законодавство: зб. законодав. актів: у 6 т. / за заг. ред. Шемшученка Ю. С., Чижа І. С.. Київ: Юрид. думка, 2005. Т. 5: Міжнародно-правові акти в інформаційній сфері. С. 5–17.

⁵⁵ Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 р.: у ред. від 27 травня 2009 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/

cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_004

⁵⁶ Міжнародний пакт про громадянські і політичні права : прийнято 16 грудня 1966 року Генеральною Асамблеєю ООН. Док. ООН A/RES/2200 A (XXI); ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР N 2148–VIII (2148–08) від 19.10.73) URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043

⁵⁷ Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля: ратифікована Законом № 832-XIV від 6 липня 1999 р. Правове регулювання інформаційної діяльності в Україні: станом на 1 січня 2001 р. / упоряд. С. Е. Демський; відп. ред. С. П. Павлюк. Київ: Юрінком Інтер, 2001. С. 62–67.

окінавська хартія глобального інформаційного суспільства від 22 липня

2000 p. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=998_16

⁵⁹ Страсбурзька конвенція про захист осіб стосовно автоматизованої обробки даних особистого характеру від 28 січня 1981 р. URL: http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Treaties/PDF/Ukrainian/108-Ukrainian.pdf

Конвенція про кіберзлочинність від 23.11.2001 р. URL:

http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_575

⁶¹ Рекомендація № R (81) 19 про доступ до інформації, що знаходиться у розпорядженні державних органів: прийнята Комітетом Міністрів 25 листопада 1981 на 340-й зустрічі заступників міністрів; Інститут медіа права. URL: http://www.medialaw.kiev.ua/laws/laws_international/116

⁶² Модельный закон об информатизации, информации и защите информации: Постановление № 26–7 от 18 ноября 2005 года: принят на двадцать шестом пленарном заседании Межпарламентской Ассамблеи государств-участников СНГ URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/997 d09/print1329875570254855

the protection of individuals concerning automated processing of personal data⁶³. The principles contained in the Convention are clarified and expanded in Directive 95/46 / EC of the European Parliament and of the Council of 24.10.1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data⁶⁴ and Directive 97 / 66 / EC of the European Parliament and of the Council of 15.12.1997 "On the processing of personal data and the protection of the right to non-interference in privacy in the telecommunications sector"⁶⁵, which have not yet been ratified by Ukraine, but can be used to improve domestic legislation.

CONCLUSIONS

The branching of legislation regulating the information support of public administration bodies currently creates such problems as the contradictory nature of the terminology apparatus, the existence of legal uncertainties regarding the procedure for access to certain categories of information of public administration bodies, the lack of clear grounds for prosecution of representatives of public administration bodies for violations of information legislation and ineffective administrative and legal protection of information relations in Ukraine. Public administrations, mainly, independently provide the services of external consumers of information (legal entities and individuals), which leads to unsatisfactory information provision of public administration bodies and unreasonable material costs for the creation of incompatible automated information systems and databases of these bodies.

The administrative and legal regulation of information support of public administration bodies in Ukraine, aimed at execution the state

⁶³ Про ратифікацію Конвенції про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних та Додаткового протоколу до Конвенції про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних стосовно органів нагляду та транскордонних потоків даних: Закон України від 6 липня 2010 р. № 2438-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 46. Ст. 542.

⁶⁴ Директива 95/46/СС Європейського Парламенту і Ради "Про захист фізичних осіб при обробці персональних даних і про вільне переміщення таких даних" від 24 жовтня 1995 року. *Законодавство України*. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_242/print1359106886760987

⁶⁵ Стосовно обробки персональних даних і захисту права на невтручання в особисте життя в телекомунікаційному секторі: Директива 97/66/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 15 грудня 1997 року *Законодавство України*. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994 243

information policy, should receive decent legal regulation. In our opinion, it is necessary to develop and adopt the Information Code of Ukraine, the Concept of information provision of public administration bodies up to 2020, and the Law of Ukraine "On information support of public administration bodies" taking into account the strategic documents adopted by the Cabinet of Ministers of Ukraine and the President of Ukraine, such as the Cabinet of Ministers of Ukraine of September 20, 2017 No. 649-r "On Approval of the Concept of the Development of E-Governance in Ukraine", of November 8, 2017 No. 797-p "On Approval of the Concept of Development in e-democracy in Ukraine and a plan of its implementation" of January 17, 2018, No. 67-p" On Approval of the Concept for the Development of the Digital Economy and Society of Ukraine for 2018-2020 and approval of the plan of measures for its implementation "create the preconditions for the emergence new goals, interests and needs in the information area of public administration bodies.

We believe that the implementation of the proposed amendments in domestic legislation on the definition of the administrative and legal framework of the information support of public administration bodies should ensure its alignment with international and European standards; to increase the efficiency of public administration bodies in Ukraine; to increase the level and quality of service provision by public administration bodies; to increase the level of public trust in public administration bodies in Ukraine.

REFERENCES

- 1. Антонов И.Э. Формирования региональной нормативноправовой базы информатизации Приморского края. *Мировые* информационные ресурсы: новые возможности минимизации рисков: матер. IV междунар. научнопракт. конф. Владивосток: ВФ РТА, 2000. 220 с.
- 2. Байтин М.И. Сущность права (Современное нормативное правопонимание на грани двух веков). Саратов : СГАП, 2001. 416 с.
- 3. Блінова Г.О. Органи публічної адміністрації як суб'єкти інформаційних відносин. *Науковий збірник Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. Вип. 5 С.82–86.
- 4. Блінова Г.О. Понятие и содержание информационного обеспечения органов публічной администрации. *Legea si Viata*. 2018. № 12. С. 17–21.

- 5. Бондаренко С.І. Теоретико-правове дослідження поняття «джерело права». *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Право».* 2010. № 8. С. 222–224.
- 6. Бурило Ю.П. Правові норми та джерела правового регулювання у сфері господарських інформаційних відносин. *Правова інформатика*. 2013. № 2(38). С. 65.
- 7. Бюджетний кодекс України : Закон України від 8 липня 2010 року № 2456-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 50–51. Ст. 572.
- 8. Вишневский А. Ф. Горбатюк Н. А., Кучинский В. А. Общая теория государства и права : учебник. Москва: Изд-во деловой и учеб. лит-ры, 2006. 656 с.
- 9. Водний кодекс України : Закон України від 6 червня 1995 року № 213/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 24. Ст.189.
- 10. Гавловський В. Д. Поступ України до інформаційного суспільства. *Сучасні проблеми інформатизації органів внутрішніх справ України* : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф., м. Київ, 15 березня 2001 р. Київ : НАВСУ, 2002. С. 100–104.
- 11. Глуховеря В.А., Негодченко О.В. Адміністративноправовий захист суспільних відносин у сфері обігу інформації з обмеженим доступом в Україні : монографія. Дніпропетровськ : Дніпроп. гуманітар. ун-т ; Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2015. 276 с.
- 12. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18, № 19–20, № 21–22. Ст. 144.
- 13. Директива 95/46/ЄС Європейського Парламенту і Ради "Про захист фізичних осіб при обробці персональних даних і про вільне переміщення таких даних" від 24 жовтня 1995 року. Законодавство України. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_242/print 1359106886760987
- 14. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 р.: у ред. від 27 травня 2009 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_004
- 15. Загальна декларація прав людини 1948 р. Інформаційне законодавство: зб. законодав. актів: у 6 т. / за заг. ред. Шемшучен-

- ка Ю.С., Чижа І.С. Київ: Юрид. думка, 2005. Т. 5: Міжнародноправові акти в інформаційній сфері. С. 5–17.
- 16. Цвік М.В., Петришин О.В., Авраменко Л.В. та ін. Загальна теорія держави і права : підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів. Харків : Право, 2009. 584 с.
- 17. Загальна теорія держави і права : підручник для студентів юридичних спеціальностей вузів / ред. Цвік М. В. Х.: Право, 2009. 584 с.
- 18. Земельний кодекс України : Закон України від 25 жовтня 2001 року № 2768-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 3–4. Ст. 27.
- 19. Кодекс законів про працю України : Закон № 322-VIII від 10.12.71 ВВР, 1971, додаток до № 50, Ст. 375. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1971. Додаток до № 50.
- 20. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР). 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
- 21. Кодекс України про надра: Закон України від 27 липня 1994 року № 132/94-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 36. Ст. 340.
- 22. Кодекс Цивільного захисту України: Закон України від 2 жовтня 2012 року № 5403-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 34–35. С. 1802. Ст. 458.
- 23. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля: ратифікована Законом № 832-XIV від 6 липня 1999 р. Правове регулювання інформаційної діяльності в Україні: станом на 1 січня 2001 р. / упоряд. С.Е. Демський; відп. ред. С.П. Павлюк. Київ: Юрінком Інтер, 2001. С. 62–67.
- 24. Конвенція про кіберзлочинність від 23.11.2001 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_575
- 25. Конституція України : Закон України від 28.06.96 р. *Відомості Верховної Ради.* 1996. № 30. Ст. 141.
- 26. Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квітня 2001 року № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131.
- 27. Лісовий кодекс України: 21 січня 1994 року № 3852-XII. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 17. Ст. 99.

- 28. Максименко Ю.Є. Нормативно-правове регулювання інформаційних відносин в Україні: стан та перспективи. Глобальна організація союзницького лідерства. URL: http://goal-int.org/normativno-pravove-regulyuvannya-informacijnix-vidnosin-v-ukraini-stan-ta-perspektivi/
- 29. Марущак А.І. Інформаційне право: Доступ до інформації: навчальний посібник. Київ: КНТ, 2007. 532 с.
- 30. Марченко М.Н. Источники права: учеб. пособие. Москва: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2008. 760 с.
- 31. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права : прийнято 16 грудня 1966 року Генеральною Асамблеєю ООН. Док. ООН A/RES/2200 A (XXI); ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР N 2148–VIII (2148–08) від 19.10.73) URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043
- 32. Модельный закон об информатизации, информации и защите информации: Постановление № 26–7 от 18 ноября 2005 года: принят на двадцать шестом пленарном заседании Межпарламентской Ассамблеи государств-участников СНГ URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/997_d09/print1329875570254855
- 33. Общая теория права и государства : учебник. 2-е. изд., перераб. и доп. / под. ред. В.В. Лазарева. М. : Юристъ, 1996. 472 с.
- 34. Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства від 22 липня 2000 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=998_163
- 35. Пархоменко Н.М. Система джерел права: ознаки, властивості та зміст. *Часопис Київського університету права*. 2007. № 3. С. 8–12.
- 36. Повітряний кодекс України: Закон України від 19 травня 2011 року № 3393-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 48–49. Ст. 536.
- 37. Податковий кодекс України: Закон України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13–14. № 15–16. № 17. Ст. 112.
- 38. Порядок формування та ведення Реєстру волонтерів антитерористичної операції : Наказ Міністерства фінансів України 30.10.2014 № 1089. *Офіційний вісник України*. 2014. № 95. С. 122. Ст. 2754. Код акту 74831/2014.

- 39. Про боротьбу з тероризмом : Закон України 20 березня 2003 року N 638-IV. *Голос України*. 2003. № 77.
- 40. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України : Закон України від 11 травня 2004 року N 1703-IV. *Урядовий кур'єр*. № 106.
- 41. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 року № 2939-VI. *Голос України*. 2011. № 24.
- 42. Про захист персональних даних: Закон України від 1 червня 2010 року № 2297-VI. *Урядовий кур'єр*. 2010. № 122.
- 43. Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 року № 2657-XII. *Голос України від 13.11.1992*.
- 44. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27 лютого 2014 року № 794-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 13. Ст. 222.
- 45. Про ратифікацію Конвенції про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних та Додаткового протоколу до Конвенції про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних стосовно органів нагляду та транскордонних потоків даних: Закон України від 6 липня 2010 р. № 2438-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 46. Ст. 542.
- 46. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10 лютого 2010 року № 1861-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 14. № 14–15, № 16–17. С. 412. Ст. 133.
- 47. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 квітня 2014 року «Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України» : Указ Президента України № 405/2014 від 14 квітня 2014 року.
- 48. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні: Розпорядження Кабінета Міністрів України від 20.09.2017 № 649-р : *Урядовий кур'єр*. 2017. № 181.
- 49. Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінета Міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 797-р. *Урядовий кур'єр*. 2017. № 217.
- 50. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану

- заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. *Урядовий кур'єр*. 2018. № 88.
- 51. Резченко Є. О. Необхідність розробки та прийняття Закону України «Про інформаційне забезпечення органів державної влади». *Державне будівництво*. 2007. № 1(2). URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2007_1%282%29__56
- 52. Рекомендація № R (81) 19 про доступ до інформації, що знаходиться у розпорядженні державних органів: прийнята Комітетом Міністрів 25 листопада 1981 на 340-й зустрічі заступників міністрів; Інститут медіа права. URL: http://www.medialaw.kiev.ua/laws/laws_international/116
- 53. Скакун О.Ф. Теория государства и права : учебник. Харків : Консум ; Ун-т внутр. дел, 2000. 704 с.
- 54. Стосовно обробки персональних даних і захисту права на невтручання в особисте життя в телекомунікаційному секторі: Директива 97/66/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 15 грудня 1997 року *Законодавство України*. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_243
- 55. Страсбурзька конвенція про захист осіб стосовно автоматизованої обробки даних особистого характеру від 28 січня 1981 р. URL: http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Treaties/PDF/Ukrainian/108-Ukrainian.pdf
- 56. Теория государства и права : курс лекций / под. ред. Матузова Н.И. и Малько А.В. Москва: Юристь, 1997. 672 с.
- 57. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40–44. Ст. 356.

Information about the authors:

Blinova H. O.

PhD in Law, Associate Professor, Head of the Civil Legal Disciplines Department, Dniprovskii University of the Humanities

Demchuk A. M.

PhD in Law, Dean of the Faculty of Law,

Lesya Ukrainka Volyn National University

Yatsyshyn M. M.

Doctor of Law, Professor, Head of the Department of Theory and History of State and Law, Lesya Ukrainka Volyn National University